

ЯШАСИН УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК ИНҚИЛОБИНИНГ 73 ЙИЛЛИГИ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 256 (20. 823)

1990 йил 7 ноябрь, чоршанба

Баҳоси 3 тийин.

Москвада тантанали йиғилиш

Кеча Москвада, Кремлнинг Сьездлар саройида Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллигига бағиш-

ланган тантанали йиғилиш бўлди. Бу ҳақдаги ҳисоботин рузноманинг навбатдаги сонида ўқийсиз.

ССЖИ Мудофаа вазирининг Б У Й Р У Ғ И

1990 йил 7 ноябрь № 415 Москва шаҳри.

Армия ва флот жангчилари, уруш, меҳнат ва ССЖИ Қуролли Кучларининг ветеранлари, Советлар мамлакатининг меҳнат-кашлари, ўртоқлар!

Совет халқи ва унинг жангчилари Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йил-

лигини мамлакат иқтисодиёти бозор муносабатларига ўтаётган, Совет Социалистик Жумҳуриятлари ислоҳ қилинётган, янги сиёсий тузилмалар барпо этилаётган масъулиятли, мураккаб даврда нишонламоқда.

(Давоми иккинчи бетда).

МУКОФОТЛАР МУБОРАК

Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллиги муносабати билан 1990 йил 6 ноябрда Ўзбекистон ССЖ Президенти И. Каримовнинг Фармонлари билан Улуғ Ватан уруши қатнашчиларидан катта гуруҳга Ўзбекистон ССЖнинг Фахрий унвонлари берилди, бир қанча ветеранлар Ўзбекистон ССЖнинг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Ж. КАЛИМБЕТОВ, Х. РАҲМОНҚУЛОВ, П. К. СОЛДАТОВ ЎРТОҚЛАРГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ ҚЎРСАТГАН ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик ва самарали илмий-амалий фаолияти, ма-лакаси мутахассис ходимлар тайёрлашдаги хизматлари ҳамда жамоат ишларида фаол қатнашганлиги учун қуйи-даги ўртоқларга «Ўзбекистон ССЖда хизмат қўрсатган Фан арбоби» Фахрий унвони берилсин:

Калимбетов Жасузоқ — Ф. Энгельс номи Тошкент давлат чет тиллар педагогика институти сиёсий тарих ка-федрасининг мудири.

Раҳмонқулов Ҳожиакбар — Ўзбекистон ССЖ Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ илмларининг директори.

Солдатов Павел Кузьмич — А. Навоий номи Самар-қанд давлат дорилфунуни генетики, селекция ва дарвин-изм кафедрасининг мудири.

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ М. И. КОЧУБЕГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ ҚЎРСАТГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали ишланганлиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш, унга ер кадастрини жорий этишдаги хизматлари, ижтимоий турмушда фаол қатнашганлиги учун Тошкент шаҳридаги «Узгипрозем» илмий-тадқиқот баш тўроқшуноси ўртоқ Михаил Игнатье-вич Кочубега «Ўзбекистон ССЖда хизмат қўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими» Фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. Х. ЖАББОРОВА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ ҚЎРСАТГАН САҢЪАТ АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали ижодий фаолияти, мусиқа мада-нияти ривожига катта ҳисса қўшганлиги, жумҳурият ижтимоий турмушда фаол қатнашганлиги учун Ўзбеки-стон Бастакорлар уюшмаси бошқарувининг раиси ўртоқ Аҳмад Ҳамидович Жабборовга «Ўзбекистон ССЖда хиз-мат қўрсатган саңъат арбоби» Фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Н. В. СУСЛОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ ҚЎРСАТГАН БИНОКОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик ҳалол меҳнати, жумҳуриятда қурилишни ривожлантиришдаги хизматлари, фаол ижтимоий фаоли-я учун «Наскад» марказий илмий-ишлаб чиқариш бир-лашмаси Урта Осие «Гранит» монтаж-технология бош-қармасининг бошлиғи ўртоқ Николай Васильевич Суслов-га «Ўзбекистон ССЖда хизмат қўрсатган бинокор» Фах-рий унвони берилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Қ. ТОЖИЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ АРТИСТИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали меҳнати, юксак касб маҳорати, фаол ижтимоий фаолияти учун Ўзбекистон радиосининг диктори ўртоқ Қодир Тожиевга «Ўзбекистон ССЖ халқ артисти» Фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. АБДУРАҲИМОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ ҚЎРСАТГАН ИХТИРОЧИ ВА ТАКОМИЛЛАШТИРУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали илмий-амалий фаолияти, таклиф-лар ва ихтироларини жорий этиш йўли билан ишлаб чиқа-ришни тақомиллаштиришга муҳим ҳисса қўшганлиги, жамоат турмушда фаол иштирок этганлиги учун Беруний номи Тошкент политехника институтининг мейлар техно-логия кафедрасининг мудири ўртоқ Абдурахмон Абду-рахимовга «Ўзбекистон ССЖда хизмат қўрсатган ихти-рочи ва тақомиллаштирувчи» Фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

(Давоми иккинчи бетда).

ОКТЯБРЬ ҲАМИША БИЗ БИЛАН

Ўзбекистон меҳнаткаш-лари аънаёна кўра, Улуғ Октябрь санасини тантанали нишонламоқдалар.

6 ноябрь кунин Тош-кентда В. И. Ленин ҳайка-ли пойига гуллар қўйиш ма-росими бўлди. Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши, жум-хурият ҳукумати, Ўзбеки-стон Компартияси Марказий Қўмитаси, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари номи-дан гуллар қўйилди. Қизил Байроқ орденли Туркистон

ҳарбий округидан, Тошкент вилоят партия қўмитасидан, вилоят кенгаши ва вилоят ижроия қўмитасидан, Тош-кент шаҳар партия қўмита-сидан, Тошкент шаҳар кен-гаши ва Тошкент шаҳар ижроия қўмитасидан, Ўзе-бекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгашидан, Ўзбекистон ЛКЕИ Марказий Қўмитасидан ҳайал пойига янги узилган гуллар қўйил-ди.

Кечқурун Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари, инқилоб, партия,

уруш ва меҳнат ветеран-лари байрамога безатилган Навоий номи опера ва балет давлат Катта театрига кел-дилар. Бу ерда Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 73 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Ийгилишни халқ депутат-лари Тошкент шаҳар кенга-шининг раиси Тошкент ша-ҳар партия қўмитасининг биринчи котиби А. И. Фо-зилбеков очди.

Туркистонда Октябрь ин-қилоби туғайли Совет ҳо-

кимияти Урнатилганлиги ўл-када ижтимоий-иқтисодий ўз-гаришлар амалга оширили-шининг энг муҳим сиёсий шарт-и бўлди. Туркистон бо-льшевиклари янги жамоат бар-по этиш дастурини рубё-га чиқариш юзасидан жуда катта бунёдкорлик ишлари амалга ошириш билан бир вақтда хатоларга ҳам йўл қўйдилар. Улкан ютуқ-ларга жуда қийинчиликлар билан эришилди.

Ўзбекистон меҳнаткаш-лари урушдан аввалги со-циалистик қурилишга, Улуғ Ватан урушидаги ғалабага, урушдан кейинги халқ хў-жалигини тиклашга салмоқ-ли ҳисса қўйдилар. Фронт доирасидан кўчириб келин-ган ўн минглаб турли миллат кишиларига, бола-ларга ўзбек халқи берган

Бугунги кунда мамлака-тимизда мураккаб ва ўзига-хос жараёнлар рўй бермоқ-да. Эртанги кунга назар ташлар эканмиз, Иттифоқи-

ни кўрсатди: ижтимоий-иқ-тисодий ривожланиш қони-қарли тарзда кечмади. ай-ниқса Орол бўйида эколо-гик вазият ёмонлашди, мо-лия ва пул муомаласининг номуносивабиллиги кучай-ди. Барча салбий ҳолатларни, баргараф этиш давлат ва хўжалик идоралари фаоли-ятининг услубида туб ўза-ришларни, жамоат ташқи-лотларининг бўлажак ўзга-ришларида фаол иштирокини тақозо этади. Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг сўнгги сессиясида жумҳу-рият халқ хўжалигини бар-қарорлаштиришнинг Асосий йўналишини ўзига хос шаро-итида бозор муносабатларига ўтишни таъминлашга қар-тилган йўллар ва амалий ҳаракатлар белгилаб берил-ган.

Ўзбекистон кейинги йил-ларда қўлгана қийинчилик-ларга дуч келди. Маъму-рий-бўйруқбозлик система-сининг кўп йиллик ҳумрон-лиги бу борада ўз таъсири-

нинг муваффақиятларини диққат билан кузатиб бор-ганликларини таъкидлади. Футболчиларимизнинг ға-лабаси одамларга тетиклик ва яхши кайфият бахш эта-ди. Президент футболчилар-имизнинг ҳозирги авлоди «Пахтакор» командасининг аввалги шон-шухратини тик-лайди. Ўзбекистонда спорт-нинг ана шу ва бошқа тур-ларини ривожлантиришга

янги омил бағишлайди, деб умид билдирди.

Команда раҳбарлари, фут-болчилар самийий табрик сўзлари учун миннатдорчи-лик изҳор қилдилар, эри-шилган муваффақиятнинг му-стақамлабига қўлмай, спорт соҳасида янги-янги чўқи-ларга кўтарилиш учун қўли-миздан келган ҳамма ишни қиламиз, деб ишонтирдилар.

Қабул маросимида жум-хурият

Вике-Президенти Ш. Р. Мирсаидов, Ўзбеки-стон ССЖ Олий Кенгаши-нинг Раиси М. И. Иброҳи-мов, Ўзбекистон Компартия-си Марказий Қўмитасининг иккинчи котиби А. С. Ефи-мов, Тошкент шаҳар партия қўмитасининг биринчи ко-тиби, Тошкент шаҳар кенга-шининг раиси А. И. Фозил-беков ҳозир бўдилар.

(ЎзТАГ).

«ПАХТАКОР» ПРЕЗИДЕНТ ҚАБУЛИДА

6 ноябрь кунин Ўзбеки-стон ССЖ Президенти И. А. Каримов «Пахтакор» фут-бол командаси билан унинг мураббийларини қабул қил-ди.

Жумҳурият бошлиғи фут-болчиларимизни олий лига-га чиққанларидан жавоб ола-миз. Пахтакорчилар бундай йўл-га тайёрми! Якунланган мавсу-мда кундан-кунга равишан, ўзбекистонлик миллион-миллион кишилар — спорт мухлислари пахтакорчилар-

Ўзбекистон ССЖ Президенти И. А. Каримов «Пахтакор» жамоаси аъзоларини олий лигага йўлланма олганликлари билан кўтламоқда. Чапдаги суратда эса қабул пайти. Ф. ҚЎРВОНБОВЕВ олган суратлар (ЎзТАГ).

Футбол:

Жумҳуриятимизнинг бош командаси — «Пах-такор» олти йилдан сўнг яна олий лигага йўлланма олди.

Ишқибозларнинг орзу-си ушалди. Яна кучлилар сафида-ги футболчилар мусобақасини кузатадиган бўлди. Уларнинг ўйин услуби қандай, 90 дақи-қа давомида майдонда ўсто-з ва ўйинчиларнинг белгиланган режелари қандай амалга ош-ади? Бу саволларга келгуси йил мусобақаларидан жавоб ола-миз. Пахтакорчилар бундай йўл-га тайёрми! Якунланган мавсу-мда кундан-кунга равишан, ўзбекистонлик миллион-миллион кишилар — спорт мухлислари пахтакорчилар-

Уйинга иштиёқ янгича бўлди, тартиб интизом ўрнатилди. Машғулотларда ҳимоя, ярим ҳимоя ва ҳужум чизиги ҳара-катларини пишиқлаштиришга эътибор берилди.

Жадал — мусобақа кўзгуси.

Тажрибали ўйинчилар қато-ри ёш, иқтидорли футболчи-ларни тарбиялашга алоҳида эътибор берилди. А. Яновский, Г. Денисов, М. Қосимов, А. Пятницкий, Х. Ога-несян, И. Шквирин билан

Рақамлар эса ҳар бир коман-данинг эришган натижасини қайд этади: «Пахтакор» бу йил 38 учрашувнинг 23 тасида ға-лабага эришди, 8 учрашув ду-ранг билан якунланди. 7 учра-шувда командамиз бирорта ҳам очко ололмади. 54 очко жамғарилди. Бундай натижа билан пахтакорчилар иккинчи ўринни эгаллашди ва кумуш нишонлар билан тақдирланиш-ди.

Тажрибали Фёдор Новиков пахтакорчиларга мавсум боши-да ўсто-з этиб тайинланди.

Х. СУЛТОНОВ.

ЎЙИНЛАР ЖАДВАЛИ

	У	Ю	Д	М	Т	О
«Спартак»	38	24	9	5	73—30	57
«Пахтакор»	38	23	8	7	80—45	54
«Металлург»	38	19	14	5	58—30	52
«Локомотив» М	38	19	9	10	52—34	47
«Динамо» Ст.	38	20	6	12	56—42	46
«Шинник»	38	19	8	11	55—39	46
«Нестру»	38	14	12	12	50—44	40
«Нефтьчи»	38	14	10	14	52—51	38
«Таврия»	38	11	16	11	40—38	38
«Факел»	38	14	9	15	43—45	37
«Геолог»	38	14	9	15	38—45	37
«Динамо» Сх.	38	14	8	16	36—41	36
«Тирас»	38	10	15	13	32—45	35
«Котайк»	38	12	9	17	44—52	33
«Ростсельмаш»	38	11	9	18	39—56	31
«Локо-мотив» НН.	38	10	11	17	39—58	31
«Кайрат»	38	10	10	18	35—50	30
«Зенит»	38	8	14	16	35—41	30
«Кубань»	38	11	6	21	34—60	28
«Кузбасс»	38	4	6	28	21—66	14

МУКОФОТЛАР МУБОРАК

(Давом. Бош биринчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМХУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Б. М. ГРИНДОРФГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ТРАНСПОРТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали илмий фаолияти, малакали ходимларни тайёрлашдаги хизматлари, ижтимоий турмушда фаол қатнашганлиги учун Тошкент автомобиль йўллари илмгоҳининг доценти ўртоқ Борис Маркович Гриндорфга «Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган транспорт ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик

Жумхуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМХУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

УРУШ ВА МЕХНАТ ВЕТЕРАНЛАРИДАН БИР ГУРУХИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЁШЛАР МУРАБОЙСИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги кўп йиллик самарали фаолияти, жамоат турмушида фаол иштироки учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган ёшлар мурабойси» фахрий унвони берилсин:

Зайцев Борис Прокофьевич — Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбасининг масъул котиби,
Молдованов Николай Тимофеевич — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси 17-цехининг устаси.

Назруллаев Гайбулла — Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбаси раисининг ўринбосари,
Сирожиiddинов Бурхон Ҳасанович — Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбасининг раиси.

Тоиров Умар Тоирович — Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбаси президиумининг аъзоси,
Талатинов Алексей Михайлович — Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбаси раисининг ўринбосари.

Ульянов Виктор Иванович — Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбаси раисининг ўринбосари,
Эргашев Бонс Ҳамидович — Ўзбекистон ССЖ Ижтимоий таъминот идоралари ходимларининг малакасини ошириш курси директори.

Ўзбекистон Совет Социалистик

Жумхуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМХУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

УРУШ ВА МЕХНАТ ВЕТЕРАНЛАРИДАН БИР ГУРУХИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССЖНИНГ ФАХРИЙ ЕРЛИГИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик ва беғуссон меҳнати, меҳнаткашларини байналмилал ва ахлоқий руҳда тарбиялашдаги хизматлари, жамоат турмушида фаол иштирок этганлиги учун қуйидагиларга Ўзбекистон ССЖнинг Фахрий ерлиги билан мукофотлансин:

Аҳмаджоаев Исмомил Аҳмедович — I-дорихона мудир, Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбаси ҳайъатининг аъзоси.

Исметов Махмуд — Тошкент вилоят Янгийўл ноҳиясидаги «Коммунизм» колхози бошқарувининг раиси.

Соатов Борис Соатович — Тошкент тери-таносил диспансерининг бош врач, Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбаси ҳайъатининг аъзоси.

Салимов Исмомил — пенсионер, Уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент шўъбаси ҳайъатининг аъзоси.

Сафаров Ёрри — ДОСААФ Ўзбекистон ноҳия комитетининг раиси, Қашқадарь вилояти.

Холқов Қадир Раҳимович — 2503-автоколонна ҳайдовчиси, Янгийўл шаҳри, Тошкент вилояти.

Ўзбекистон Совет Социалистик

Жумхуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМХУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Қ. А. АХМЕДОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССЖНИНГ ФАХРИЙ ЕРЛИГИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет идораларида кўп йил самарали ишлагани, жумхуриятнинг ижтимоий-сиёсий турмушида фаол қатнашганлиги учун Ўзбекистон ССЖ Давлат нарх қўмитасининг раиси ўртоқ Қудратилла Аҳмедович Аҳмедов Ўзбекистон ССЖнинг Фахрий ерлиги билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Совет Социалистик

Жумхуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМХУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Э. У. КАРИМОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ АРТИСТИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йил ижодий ишлагани, юксак ижрочилик маҳорати эришганлиги, жамоат турмушида фаол иштирок этганлиги учун Ўзбекистон ССЖ Давлат телевидение ва радиошунтирнинг комитети Адабий-драматик кўрсатувлар бозор муҳарриратия режиссёри ўртоқ Эргаш Умурзоқович Каримовга «Ўзбекистон ССЖ халқ артисти» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик

Жумхуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМХУРИЯТИ

ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Ф. БОБОЖОНОВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Жумхуриятда маданият ва санъатни ривожлантиришдаги хизматлари, юксак касб маҳорати ва актив жамоат фаолияти учун Ўзбекистон ССЖ Давлат телевидение ва радиошунтирнинг қўмитасининг суҳбатдоши ўртоқ Фарҳод Бобоновага «Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик

Жумхуриятининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1990 йил, 6 ноябрь.

ССЖИ Мудофаа вазирининг БУЙРУҒИ

(Давом. Бош биринчи бетда).

Жамиятимизнинг ватанпарвар кучлари, Ватанимизнинг тақдирини қадрловчи барча кишилар ўзларининг бутун куч-қайратларини инкиरोзчи барфарағ этмишга, қайта қуришнинг аввалий вазифаларини ҳал этишга, интизом ва ҳуқуқ-тартиботни мустақамлашга, 1917 йилнинг Октябрьдаги таллаб олинган социалистик йўлни ҳимоя қилишга сарфламоқдалар.

Дунёдаги ҳозирги вазиятни тубдан ўзгартириш Совет Иттифоқини қайта қуриш, янгилаш билан чамбарчас боғланмоқда. Давлатлараро муносабат таърихидан янги сиёсий тафаккур қондалари қарор топмоқда. «Совет уруш»га чек қўйилди. Сиёсий мулоқот кучайиб бормоқда. Музокаралар орқали қуролсизланиш жараёни ривожланмоқда. Ута қуролланишдан мудофаа учун тартиблик сари тарихий бурилиш бошлан.

ди, Совет Иттифоқи шу бурилишнинг таъаббускор бўлиб майдонга чиқди. Бизнинг янги мудофаа ҳарбий доктринамиз моддий жиҳатдан изчиллик билан рўйбга чиқарилмоқда, ҳарбий соҳада чўқур ишлов ўтказилмоқда.

Қўшнлар ва Қуролли Кучлар катта миссияда қисқартirilаётган, ижтимоий-турмуш муаммолари кескинлашаётган, мамлакатнинг бир қанча минтақаларида конституци-

нини бериш, бунинг учун барча шароитларни яратиш керак.

Депутат С. М. Муҳаммаджонов ўз нутқида жумхуриятда ериш шайхсий мулк қилиб сотиб бўлмайди, деган фикрни қўллаб-қувватлади. Акс ҳолда ерларнинг катта қисми катта пул маблагига эга бўлган кишилар қўлига ўтиб кетиб, бошқа кишилар уларга қарам бўлиб қолади.

Ерни оилавий ижарага бериш керак, деб таъкидлади у. Бунда ишсизлар камроқ бўлади ва меҳнат унумдорлиги юқори кўтарилади. Ердан фойдаланишнинг бошқа усуллари, пудрат, шартнома, ижара усулларида ҳам фойдаланиш мумкин.

Ишонда ернинг тўла ҳокимати хўжайини тўғйисини уйғотиш зарур. Шундагина самарадорликка эришилади. Сўнгра нотиқ бўйи деди: бозор иқтисодиётига ўтиш йўлида яна бир

даврида меҳнаткашлар, ай-чиқа олади. Лекин бу соҳада бизнинг таърибамиз кам. Ҳадеб марказга кўз тикавермасдан ўзимиз шундай таърибда орттиришимиз зарур. Ҳозир кўпгина мамлакатларда сайёхлик сердаромад ва истиқболли ишга айланган. Бизда ҳам яхши истиқболлар бор, иқтисодиётнинг бу тармоғини жиддий равишда ривожлантириш мумкин. Биз ижодий, таъаббускорлик билан ишлаб яхши натижаларга эришимиз мумкин.

Қорақалпоғистон МССЖ иқтисодиёти, деди депутат А. Одилов, умумиттифок даражасидангина эмас, жумхурият даражасидан ҳам оракда қолмоқда. Бу — ҳаммага маълум бўлган кўпгина сабабларнинг натижасидир. Мана шуларни эътиборга олиб харид нархларини, солиқларини, Қорақалпоғистоннинг бутун молиявий сиёсатини қайтадан кўриб чиқиш ўринли бўлур эди.

«Орол» давлат дастурини

лар тўғрисидаги масалалар. Бунда корхоналар, колхозлар, совхозлар ўз даромадларидан 22 фоизини Иттифок бюджетига ва 23 фоизига бўлган қисмини жумхурият (ёки маҳаллий бюджетга, ўзбекистон мажбуриятларга, айниқса қишлоқларда жойлашган ва ўз қарамоғида уй-жойга, бошқа ижтимоий объектларга эга бўлган корхоналарга оғирлик қилади. Бундан чиқдики, жойларда ҳал этилмаган кўпдан-кўп муаммолар мажжуд бўлган бир пайтда биз даромадларнинг қарийб ярмисини бюджетга беришимизга тўғри келади. Бу аҳолида биз етилган кўпгина муаммоларни узоқ йилларга ҳал қила олмайдим.

Бозор муносабатларига ўтиш — бутунг қўшниқ бош вазифаларидан бириндир. Деб таъкидлади ўз нутқида И. Исқандаров. Марказ раҳбарияти узоқ вақтдан бундан йўл қўйиб кетган кўп қаторлар оқибатида жумхурият иқтисодий жиҳатдан оракда қолдиб кетди. Мана шу қаторларнинг ҳаммаси «этиборга олинсин, аниқлаш ва иқтисодий ва сиёсий вазифалар ишлаб чиқишлиш керак. Бунда аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш тадбирларига асосий эътибор бериладиган бўлсин.

Нотиқнинг фикрича, сессия муносабатларига тақдим этилган ҳужжатда айрим камчиликлар бор.

Биринчидан, ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришга муносиб эътибор берилмаган. Фан ва техника инновационлиги масалалари ҳам четда қолдиб кетди.

Иккинчидан, сув ва ернинг этишмаслиги — Ўзбекистоннинг хусусиятларидан бириндир. Тахминларга қараганда, 2010 йилга бориб жумхурият аҳолиси 34 миллион кишига етади.

Ушанда ҳар бир киши бошига атиги 0,1 гектар экинзор тўғри келади. Мамлакатда бу кўрсаткич 0,86 гектарни ташкил этади. Бундай аҳолининг оқибатларини тасаввур қилиш қийин. Шу бондан ҳам жумхурият учун ҳозирнинг ўзидаёқ Орол муаммосини ҳал этиш, янги сув манбаларини қидириб топиш мўҳим вазифа бўлиб қолади. Мана шу шароитлар Иттифок шартномасида ўз ифодасини топиши керак.

Учинчидан, бозор муносабатларига ўтганда аҳолининг иқтисодий маданиятини ошириш чора-тадбирларини кўзда тутиш лозим. Шундай қилиб туриб бозор шароитида ишлаб ҳам, унинг талабларига жавоб бериб ҳам бўлмайди. Ҳар бир вилоятда муҳокама этилаётган ҳужжат асосида маъмур минтақа шароитларига мос келадиган ўз дастурини ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқдир.

Хуллас, бозор муносабатларига тайёргарликни ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир жамоада бошлаб юбориш керак.

Депутат Х. О. Олимжонов бозор муносабатларига ўтишдаги тўғайли қуйидаги масалаларга тўхтади.

Биринчидан, ақин вақтларга ҳам жумхуриятнинг кўпдан кўп корхоналари, бирлашмалари марказлаштирилган тақсимот орқали Иттифокдаги минглаб таъминот ташкилотлари, маҳсулот етказиб бериувчи заводлар билан боғланган эди. Шу муносабат билан Ўзбекистон Давлат моддий-техника таъминоти комитети араслашмай тура олмас эди. Машина-ускуналар, материаллар марказнинг хоҳиш-проҳишга ва тақсимотига биноан келар эди. Бозорга ўтилган сайин бу муносабатлар аста-секин йўқ бўлиб кетди. Корхоналар, айниқса Россиядаги корхоналар машина-ускуналарни фақат ўзлари учун этишмай турган молларни айирбошлаш эвазигагина беришни мўлжалламоқдалар. Бу ҳусуда ССЖИ Президенти имзолаган Қонун амал қилмапти. Россия раҳбарлари ўтказётган сиёсат жумхуриятимиз корхоналарига, айниқса нефть ва газ қазиб чиқариш санаятига, қўришга зиён етказмоқда.

Ҳўш, жумхурият ҳукумати ва Давлат моддий-техника таъминоти комитети бу ҳусуда нима деб ўйлапти? Бозор муносабатларига ўтиш даврида Ўзбекистондаги юзлаб корхоналар тўхтаб қолмагани? Мамлакат Президенти Қонун ўз таъсирини ўтказармикан?

Иккинчи масала — бозор муносабатларига ўтиш муаммоси билан узвий равишда боғлиқ бўлган ва корхоналарнинг даромадларини ундириб олинганда солиқ

Бугун, 1990 йил 7 ноябрь кунини маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти — қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифок-

ССЖИ Мудофаа вазир, Совет Иттифоқи маршали

(Давом. келгуси сонларда).

Д. 2308.

НУТҚЛАР КУНДАЛИГИ

турни қўллаб-қувватлайман.

Мол-мулкни хусусийлаштириш, мулкчиликка бўлган муносабат — бозор иқтисодиётига ўтишнинг асосий шартларидан бириндир. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда асосий ишлаб чиқариш фондлари 101,7 миллиард сўмни ташкил этади. Шунинг 85 фоизи давлат мулкидир. Аҳолининг жамағарма банкларидан маблаг аса 6,2 миллиард сўмга, яъни давлат мулкнинг 6 фоизига тенг. Бу — давлатнинг барча фондларини хусусий мулк қилиб топишга олмастлигидан далолат беради. Аҳолининг жамағармалари ҳисобига мол-мулкни давлат тасарруфидан чиқариб бўлмайди.

Меҳнатга баҳо беришда текисчиликдан воз кечш, маънавий ва моддий рағбатлантириш тадбирларини ишлаб чиқиш керак, деб таъкидлади нотиқ. Бу йилги пахта теримининг уюштирилиши мана шундай рағбатлантириш самардорлигининг яққол далилидир. Жумхурият Президентининг ташаббуси билан пахтанин хариб нархлари оширилди. Натижада ҳосил мислсиз қисқа муддатларда териб олинди, талабаларини, маънавий қўвчиларини теримга жалб қилишга ҳолат қолмади.

Муҳокама қилинаётган муамло, деб таъкидлади депутат Х. И. Бердиев, бутун жумхурият аҳолисининг манфаатларига дахлдордир.

Мана, уч йилдирки, Сурхондарё вилоятида деҳқонлик саноати комплексида ҳўжайин ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш юзасидан таърибга ўтказилди. Меҳнат жамоаларида ишнинг пировард натижаларидан манфаатдорлик, кўпроқ юқори сифатли маҳсулот тайёрлаш, демак, кўпроқ пул топиш, бошқа корхоналар ва ҳўжайинлар билан ўзаро фойдани янги алоқаларни йўлга қўйиш истаги пайдо бўлди.

Бироқ шун тано олиш керакки, ҳаёт ўзини ўзи пул билан таъминлашга ўтганда кейин ҳам жамоалар ўзлари ишлаб топаётган маблагини чинакам ҳўжайинларга айланишмади. Бу йўлда анчагина қийинчиликлар ва тўсқинларга дуч келди. Олий Кенгада мустақиллик тўғрисидаги Жумхурият мақолида қўйилди. Лекин амалий фаолиятда мустақиллик ҳозирча кўп эмас. Ҳўжайинларга корхоналарга, маҳаллий Советларга чинакам эркинлик бериш керак.

Жумхуриятда кам даромад оладиган оилалар анчагина. Бозор иқтисодиётига ўтиш чоғида улар тўғрисида алоҳида гамжўрлик қилиш керак бўлади. Давлат уларга ердан беришга мажбур. Лекин асосийси, уларга мумкин қадар кўпроқ пул ишлаб топиш имко-

талай муаммолар турибди. Қишлоқ ҳўжайин ишлаб чиқаришда кўл меҳнатини улуши ҳали ҳам жуда катта. Трактор, бульдозер ва бошқа машина-механизмларнинг сотиб олиш осон эмас. Хилма-хил техника, жумладан, янги ҳўжайинда ишлатиладиган машиналар йўқ.

Деҳқоннинг маҳсулот етиштиришдан бошқа муаммо кўп. У маҳсулотини ташиб, элтиб бериш учун машина топиши, маҳсулотини сотиши керак. Бозорларда эса меҳмонхоналар ҳам, бошқа шароитлар ҳам йўқ.

Бозор иқтисодиётига ўтишнинг хоҳлангани ўзи камлик қилади, деб таъкидлади ўз нутқида депутат М. Саидов. Аввало иқтисодий ва ижтимоий кафолатларни таъминловчи қонунларни ишлаб чиқиш лозим. «Асосий йўналишларда» босқичма-босқич ўтиш тўғрисида гапирилади. Лекин бу босқичларнинг муддатлари белгиланмаган. Ахир дастлабки муддатларсиз бозор иқтисодиёти ривожлантириб бўлармикан?

Иккинчи масала — иқтисодий сиёсатни маҳаллийлаштириш масаласидир. «Асосий йўналишларда» билакам-чати тадбирларда белгиланган, деди депутат. Иттифок миқёсидаги марказлаштириш билан ўрин алмашмоқда. Ҳўжайинлар ва корхоналарга бундан нима фойда? Бу — «Асосий йўналишлар»нинг катта камчиликларидан бири.

Нотиқ сўзини давом эттириб, бозор иқтисодиётига асосий мезон — бу олинган даромад эканлигини таъкидлади.

Бозор шароитида инвестиция сиёсатини тўла ҳаётга кўриб чиқиш керак. Аввало, сармояларнинг кўпроқ одам ишлайдиган корхоналарга барпо этишга йўналтириш лозим. Йиллаб давом этадиган янги қурилишларни бошлашнинг ҳолати йўқ.

Агар ҳозир халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш кескин қўлайитириш билан боғлиқ тадбирлар қўрилмаса, деб таъкидлади нотиқ, у ҳолда жумхурият бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида бошқа минтақаларга тамонала қарам бўлиб қолиши аҳтимоли ҳоли эмас. Бозор шароитида ишсизлик муаммоси кескинлашади. Шунинг учун давлат бюджетини тасдиқлаш чоғида ижтимоий соҳаларга алоҳида эътибор бериш керак.

Принципал масалалардан яна бири — нарх белгилашдир. Улгурчи, чанана ва давлат нархларини, деб таъкидлади депутат, ишлаб чиқариш, истеъмола ва даромад билан мослаш лозим. Меҳнаткашлар нарх-навоини ошириш билан бошлаб бозор иқтисодиёти мамнуятини билан қабул қилишмайди.

Депутат О. К.-С. Адамов ўз нутқида эътиборни қасаба уюшмаларнинг бозор муносабатларига ўтиш

ларидан воз кечган тақдирини мумкин бўлишига қўл келди ва бундан бундан ҳам шў йўлдан боради.

Агар меҳнат жамоаларининг манфаатлари ва қўнурий ҳуқуқлари бироз бўлса, қасаба поймол этилса, қасаба уюшмалари ҳеч қандай муроғаса рози бўлмайди.

Одамларни ташвишга солаётган яна бир жуда ўқир масала — ишсизлик масаласидир. Қасаба уюшмалари аҳолининг иш билан тўла таъминлангани учун қатъий билан чиқмоқда. Ишларни ишсизларнинг ҳеч бири ишсиз қолмаслиги учун шароит яратилиши лозим.

Ишсиз аҳолини қасаба йўналиши ва бундай қишлоқларда ердан бериш жумхурият фондларини ташкил этиш манбалари тўғрисидаги масалани ҳам ҳал этиш керак. Жумхурият халқ ҳўжайинини барқарорлаштиришнинг асосий йўналиши ларои ҳисобидан бундан фойдаланиш керак. Бозор иқтисодиётига ўтишнинг бизга тақдим этилган дастурига ҳам мана шулар қўзда тутилган.

Хуллас, бозор муносабатларига тайёргарликни ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир жамоада бошлаб юбориш керак.

Депутат П. К. Қўлиров ўз нутқида бозорга ўтиш чоғида биз фақат ўз қўчимизга ишонимиз лозимлигини таъкидлади. Биз жипслаган бўлиб, дўстлигини мустаҳкамлаб, кўрмасдан бозор муносабатларига ўтишимиз бозор иқтисодиётининг барча ўрамалари ва тўқинли оқимларини енгишимиз мумкин.

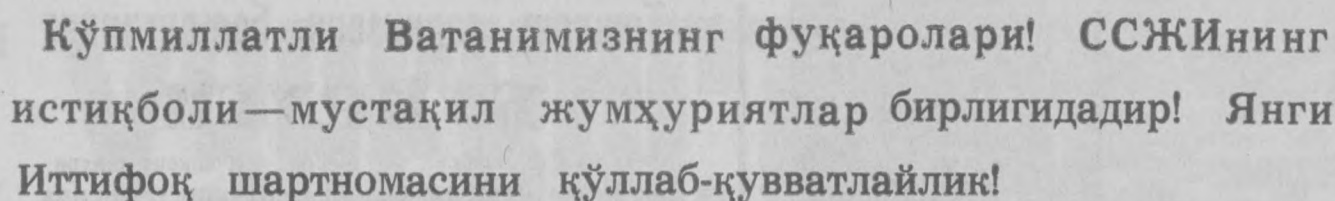
Ўзбекистондаги аҳоли таъминоти-қилим шароити, жуда кўп фойдалан қазилмалар бунинг учун шарт-шароит яратиб беради. Бу йил табиат алоҳида саҳийлик қўрсатди, даладар ва боғларда мўл ҳосил етиштирилди. Ўзбекистон халқи ҳам бу ернинг иқлимидек ақойиб. Бу халқ — меҳнатсевар ва фидокор, йўлда пайдо бўладиган энг мураккаб вазифаларни ҳам ўз меҳнатсеварлиги тўғайли ҳал эта оладиган халқдир. Бизнинг «иқтисодиёт кемамиз»ни ҳозир ишончли даргалар бошқармоқда. Ҳар қандай ишдаги қомил ишонч — ярим галамла демакдир. Агар бир-биримизга ишонсак, бир-биримизга суянсак, ҳеч қандай қийинчилик биз учун қўриқчилик эмас.

Нотиқ бозорга ўтишда маънавий қадриятларни сақлаб қолишни унутиб қўйиш мумкин эмаслигини таъкидлади. Гарб мамлакатларининг таърибидан маънавий «саудо-сотин» ашёни айланганда, чинакам қадриятлар ўрини теш орада маънавийятсизлик ва ахлоқсизлик оғаллади. Биз бунга йўл қўя оламизми?

Жумхурият бозор муносабатларини ривожлантириб бориб, жаҳон бозорига

Ушундан кўриб, бозор муносабатларига ўтиш муаммоси билан узвий равишда боғлиқ бўлган ва корхоналарнинг даромадларини ундириб олинганда солиқ

Бугун, 1990 йил 7 ноябрь кунини маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти — қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифок-

Ғ. АЛИЕВ туширган сурат

ҚАДР ТОПЯПМИЗ

Б. ЭЛМИРЗАЕВ,
Ульянов районидаги
«Москва» давлат
хўжалиги механизатори.

Фарғонадаги 9-автомобил-
найхачи ҳайдовчиси Раҳимов
Октябр социалистик
революциясининг 73 йиллиги
байрамини меҳнатдаги янги
ютқулар билан кутиб оломо-
да. У кил бошқадан буйи 3
мингдан кўпроқ йўловчиларни ўз
мизиниларига элтиб, элмага-
даги режане 860 сўтга ошири-
б бажарди. Тажрибали ҳай-
довчи ўтган вақт мобайни-
да 800 кутиб йиллик тежаб
қолди. Энг муҳими эса, бирон
марта ҳам йўл-транспорт ҳо-
дисасига йўл қўймади.

Усмоновни 40 йиллик меҳ-
нат тажрибасига эга. Бу вақт
давомида у турли хил мар-
кадаги автобусларини бошқа-
ришни ўзлаштирди, шогирд-
ларига ҳайдовчилик касби
сир-асоратларини пухта ўр-
гатди. Эндиклида Фарғона-
Тошкент, Фарғона-Гулистон
йўналишлари бўйлаб автобусни
бошқармоқда.

СУРАТДА: тажрибали ҳай-
довчи Усмонов Раҳимов ме-
варалари даврасида.

Ш. АЛИЕВ [93ТАГ] суратга
олган.

ВETERANЛАР ЙИҒИЛИШИ

лади. Сўзга чиққан ветеранлар
эътибор ва ғамхўрлик
учун жумхурият партия
ҳаёда ҳукуматига миннат-
дорчилиқ изҳор қилдилар.
Улар жамиятни ривожлан-
тиришга имкони борида
ҳисса қўшишга, ёшларни
байналмилал руҳда тарбия-
лашда фаол қатнашишга
бугунги кунда ҳам тайёр
эканликларини айтдилар.

(ЎЗАТАГ).

Хотира

— Бугун якшанба, дам олиш кунин бўлганиданми ёки бирор маросим борми, хонадонда одам кўп. Хотин-халажлар,

МАРДЛИК

Ўзбек ҳақи номидан қилинган икка-
ла мурожаат ҳам яқийби самара бер-
ганлигини эътилоҳ қилмаганга аён. Ҳўш
нисбатан тўғри эъди. Қўриғизистон Ҳўш
Кенгаши сессиясида депутатлар воқеа-
га ўз муносабатларини очин, равшан
билдирилди. Маана шунинг ўзўёқ халқ
ва унинг вакиллари, халқлар ўртасидаги
дўстлик, қардонлик, қардошлиқни эзгу
билиб, ардоқлаб, адоватининг захарли
томиларини қўриқиб тапшлашга бел
боғланганликларидан далолат беради.

Ўзбекистон ССЖ халқ ёзувчиси,
ССЖИ Давлат мукофоти лауреати.

Миллий масала, миллатлараро муносабатлар масаласи бундан буён ҳам кўпмиллатли жумҳуриятимизда ва кўпмиллатли Иттифоқимизда гоят муҳим, ута нозик сиёсий масала бўлиб қолиши муқаррар. Биз жамяиятимизни равақат топтириш, авлодларимизни маънавий

Ишда, курашда, мардлик ва жасорат
кўрсатишда халқимизга иқбол ёр бўли-
ши мукаррардир.

• Обуна—91

МУҲАРРИРГА ТЕЛЕГРАММА

«Совет Ўзбекистони» газетасида 18 октябрь кунинингининг мактубимиз эълон қилинган эди. Унда мен бу йилги мураккаб шароитда юртимиз рўзномга 50 дан ортиқ муштарийнинг обунаси бўлишини ташкил этишга ҳаёда бергандим. Уйма—уй, маҳаллама-маҳалла юриб қилиган ташвиқ бехуда кетмади. Хозиргача ўз ҳаракатим билан 89 кишини 1991 йил учун «Совет Ўзбекистони» газетасига обуна қилди.

Хурмат билан,
Юнусали Эминов.
Фарғона вилояти, Олти
ариқ посёлкаси.

МУКОФОТГА—РЎЗНОМА

Хўжалик маблағлари ҳисобидан мафкура ходимларидан ўн киши «Правда», йигирма киши «Совет Ўзбекистони» рўзномасига, 55 киши «Коммунист» ва «Анди

жанская правда» вилоят рўнонамаларига, Ҳингирма кини «Шонли меҳнат» ноҳия рўномасига обуна қилинди. Янги бригадалар, фермалар тузатиш устaxonалари деярли рўнонамаларининг муҳаррирлари, фаол сийсий таълим қилотчилар — жами 3 кишига «Шонли меҳнат» ноҳия газетасига йиллик обуна қорғозлари топширилди.

● Янги қурилиш материали кашф этилди

ИТТИФОҚДА БИРИНЧИ

БИЗНИНГ СПРАВКА:

Биринчи бўлиб бу минерални америкалик машҳур геолог олим Давид Валластон Калифорния штатидаги экспедиция қидирувларида топган эди. Шундан сўнг, олим қимматбахона минерални ўз номи билан атай бошлаган. Итифоқиқимизда валластонит озиргача Қўйтош конларида кашф этилган.

Қўйтошдаги конни топишда Самарқанд геология ишлаб чиқариш бирлашмасининг Зарафшон геология-қидирув экспедицияси синчков геологлари ғайрат-шижоат кўрсатдилар. Айниқса, бош геолог В. Башинская, катта геолог Ш. Тешаевларнинг тинмай изланишлари бениҳоя самара келтирди.

Янги мадан Қозғистон ССР Фанлар академиясининг Гранитогорск шаҳридаги геология минерал кон ашёлари илмий-тадқиқот институтида дастлабки сновдан таъкизиб кўрildi. Текширишлар натижаси шуни кўрсатдики, Қўйташ валастониитини халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлатиш мумкин экан. Ҳўмладан, космонавтикада, теле ва радио техникада, электро техникада, чиннисозлик ва сополосонлида, ғишт ишлаб чиқаришда ундан фойдаланиш мумкин.

Валластонит минерали Ангрен шахридаги сопол буюмлар ва гишт заводларида ҳам сивовдан ўтди. Жумладан, гишт заводида ўтказилган тажриба геологлар ва қурувчиларда катта қизиқиш уйғотди. Бу ерда янги минерал тош тегирмонларида майдаланиб, талқон ҳолига келтирилди. Кейинги гишт учун тайёрланган лой билан аралаш

Яқинда бу ерда янги маъдан-валластонит топилиди. Ушбу минералнинг Иттифокда биринчи бўлиб Қўйтошда топилиши Ўзбекистон конларининг шухрати янада ошириб юборди.

тирилиб, алоҳида печларда пиширилди. Сугра улардан намуна олиниб, синаб кўрилди. Тажриба шундай ўтди: 9 қаватли бинодан туриб валастонит талқони қўшилган ва қўшилмаган гиштарнинг ҳар иккисидан 10 тадан пастта ташлаб юборилди. Натижа эса валастонит фойдасиза ҳал бўлди. 10 данода оний гиштарнинг 8 таси иккита бўлиниб кетди. Валастонит талқони қўшилган гиштарнинг биронтаси ҳам синамади. Шу тариқа валастонитнинг қимматбаҳо қўрилиш материали эканлиги аниқланди.

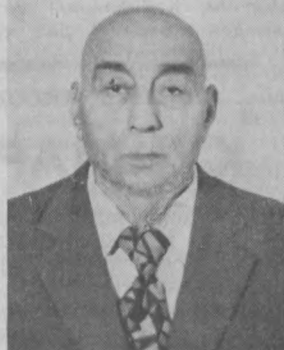
Шуниси диққатга сазоворки, янги минерал ҳар қандай намуначиликда ҳам электр токини ўтказмайди, мармардан ўн баравар, гранитдан тўнғиз баравар қаттиқ бўлиб, карбонатлари таркибида қаттиқ сув бошқа минераллардагига қараганда 80 фоиз кам учрайди.

БИЗНИНГ СПРАВКА:
СССР Давлат запаслар комиссияси
(ГКЗ) Қўйтош валластонитининг саноат
ишлаб чиқаришида фойдали эканли-
гини тасдиқлади

— Валластонит запасларини биринчи навбатда жумҳурият мақсадларини кўзлаган ҳолда ишлатишимиз лозим, — дейди Қўйтош кон бошқармасининг бош геологи, С. Искандаров. — Ҳозирча у бир миллион куб метрни ташкил этади.

Дарҳақиқат, бу маъданин саноатчиллаб чиқаришга жорий этиш учун жумҳурият Давлат режа комитети 1 миллион сўмлик маблағ ажратган. Эндilikда ушбу маблағдан унумли фойдаланган ҳолда валластониити кўпроқ қазиб олиш ва уни тирли саноат корхоналарида қайта ишлаш чора-тадбирларини кўриш керак. Ҳозирча қондан йилгига 150 мин тонна маъдан қазиб чиариш ва бунинг эвазига 4—5 миллион сўм итисодиий фойда олиш кўзда тутилмоқда. Қўйтош қони ишчиларининг фикрча, яғни топитлан минерал—валластониит ҳам яқин келаякдада Ҳабекстониити итисодиий қудратиин мустақамлаш учун хизмат қилади.

К. МУСАМУРОВ,
Жиззах вилояти.

сини сузда ўтайдиганларга «аштак-паштак»ни деярли дармон дори дейиш мумкин. Негаки бу дори олти ой мо-

байида Узбекистонимиз кувшин обдон эмб, унинг дэв-
бахш нурулрини тенасига то
килген Ферғананин қоготба
бодоми, Самарқандинг жи-
гарған баргаги, Жалолобад-
нинг хадисини пиястас, Уругу на
Форишнинг окчўл, қизилчўл
соғки майиздан таёйрлана-
ди. Табиат ниймд этган бу ноз-
немэглэр дарахтлардан, тоқ-
лардан узиб олинган, аяқ
уларни аёллар, эркеклар муз-
дек булоқ сувига қайла, ариқ
бўйлариде этилган алийз би-
пан буғлашадн, кейин олоқ
бўйраларга ейиб, оғотбада
куретишэди. Сўнг маржонга
тергендек битта-битталаб ил-
га чэзиб, тўрт фаслинг хо-
лаган пайтида истэмол қили-
[Давоми тўртинчи бетда].

